

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos, Naantali

Kaupunginhallitus 16.06.2023 § 236
779/11.01.00.04/2023

Valmistelijat: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa, maankäyttöjohtaja Joonas Kärkkäinen, terveystarkastaja Kirsi Puola ja ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää kaupunginhallituksen lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Green North Energy Oy:n vetylaitoshanketta Naantalissa. YVA-ohjelman asiakirjat löytyvät sähköisenä ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta www.ymparisto.fi/GreenNorthEnergyNaantaliYVA.

YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista, hankealueen nykytilasta sekä esitys hankkeen todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten arvioinnista ja YVA-menettelyn toteuttamisesta.

Green North Energy Oy suunnittelee vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen rakentamista ja toiminnan käynnistämistä Naantalissa. Tuotantolaitoksen toiminta koostuu vetykaasun ja nestemäisen, vedettömän ammoniakkin valmistuksesta, varastoinnista ja lastauksesta kuljetusyksikköön. Kuljetukset toteutetaan maa-, raide- tai vesiteitse. Hankkeen tavoitteena on korvata maakaasulla tuotettua ammoniakkia kotimaassa tuotetulla vihreällä ammoniakilla. Toteutuessaan hanke edistää vihreää siirtymää, Suomen energiahuollon omavaraistumista ja huoltovarmuutta.

Laitoskokonaisuuteen kuuluvat elektrolyysi- ja ammoniakkilaitos sekä vety- ja ammoniakivarastot. Vihreän ammoniakkin tuotannossa käytettävä vety on tarkoitus tuottaa vihreällä sähköllä laitoksen yhteydessä. Ammoniakin ja vedyn lisäksi laitoksessa tuotetaan ammoniakkin tuotantoprosessin vaatimaa typpikaasua. Prosessin sivutuotteina syntyy myös happea ja argonia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan kolmea hankevaihtoehtoa. 0-vaihtoehdossa hanketta ei toteuteta ollenkaan. Vaihtoehdossa 1 alueelle perustetaan vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos, jossa voidaan tuottaa enintään 45 000 tonnia vetyä ja siitä edelleen 210 000 tonnia ammoniakkia vuodessa. Vaihtoehdossa 2 vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitokset on eriytetty eri alueille, mutta kapasiteetti pysyy samana.

Hanke sijoittuu teollisuusalueeksi kaavoitetulle alueelle Nesteen säiliöalueen länsipuolelle kahden kilometrin etäisyydelle Naantalin keskustasta. Alue on suurimmaksi osaksi vielä rakentamatonta kallioista metsää, joka raivattaisiin ja tasoitettaisiin louhimalla. Hankealueella ei nykytiedon valossa sijaitse suojeltuja alueita, erityisiä luonto- tai kulttuurihistoriallisia kohteita tai virkistyskäytössä olevia alueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat teollisuusalueen koillispuolella.

Tuotantolaitoksen ympäristövaikutukset liittyvät vaarallisten kemikaalien valmistukseen, säilytykseen, lastaukseen ja kuljetukseen. Varsinkin niihin liittyvät häiriötilanteet ja onnettomuusriskit arvioidaan tarkasti. Myös liikenteen lisääntymisellä on vaikutuksia lähialueille. Lisäksi toimintaan

liittyy muita ympäristönäkökohtia, kuten rakentamisen aikaiset vaikutukset (melu, pöly, vaikutukset maaperään ja luontoon, työllisyysvaikutukset), maisemavaikutukset, sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset muihin alueen toimijoihin.

Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 6 c perusteella (kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos, jossa teollisessa mittakaavassa tuotetaan epäorgaanisia kaasumaisia kemikaaleja). YVA-menettelyn on suunniteltu valmistuvan vuoden 2024 alussa ja vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2026 aikana, kun YVA-, ympäristölupa- ja kemikaaliturvallisuuslupamenettely ovat päättyneet.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valmistelu

YVA-ohjelmassa on esitetty kattavasti toiminnan ja rakentamisen aikaisia vaikutuksia ja niiden arviointiin käytettävät menetelmät. Terveystieteiden näkökulma on otettu riittävästi huomioon. Lähimpään asutukseen kohdistuviin vaikutuksiin esitetty arviointi vaikuttaa riittävältä.

Maankäyttöpalvelujen valmistelu

Vetylaitoksen suunniteltu alue sijaitsee noin 500 metrin päässä lähimmästä nykyisestä asutuksesta Raision puolella. Kaavallisesti alueet Raision puolella ovat asemakaavoittamattomia, yleiskaavassa alueita on osoitettu pientalovaltaisten asuntojen reservialueiksi sekä maa- ja metsätalousmaiksi. Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu työpaikkatoimintojen alueita. Raisiossa ei Vanton alueella ole tällä hetkellä vireillä olevia kaavahankkeita, joten alueiden tuleva käyttötarkoitus on vielä epäselvää.

Nesteentiedellä Raision keskustan läpi lisääntyvän liikenteen määrä ja vaarallisten aineiden kuljettaminen tulee huomioida hankkeen arvioinnissa.

Raision kaupungin näkemys on, ettei vetylaitoshanke uhkaa maa-alueiden tulevaa suunnittelua ja käyttöä Raision kaupungin alueella.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja maankäyttöpalvelujen valmistelun mukaisen lausunnon.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.